

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Навчально-науковий інститут права і соціальних технологій
Кафедра публічного та приватного права

РОБОЧА ПРОГРАМА

Правове регулювання галузевого управління

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувачка кафедри П та ПП

 Литвиненко В. М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

« 24 » серпня 2025 р.

Розробник (-и): Пузирна Н.С., доцент, кафедри П та ПП, к.ю.н., доцент
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Робочу програму навчальної дисципліни обговорено на засіданні кафедри публічного та приватного права
(назва кафедри)

Протокол від «27» серпня 2025 року № 8

Узгоджено з гарантом освітньої програми:

(підпис)

Чічань М.В.
(прізвище та ініціали)

1. Загальна інформація про дисципліну.

Тип дисципліни	Вибіркова
Мова викладання	Українська
Рік навчання та семестр	4-й рік навчання, 7 семестр ОПП «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Викладач (-і)	Пузирна Н.С., доцент кафедри публічного та приватного права, к.ю.н., доцент.
Профайл викладача (-ів)	https://civil.stu.cn.ua/kafedra/personaliyi/
Контакти викладача	1981-natasha@stu.cn.ua

2. Анотація курсу.

Сучасний етап переходу України до відкритого демократичного суспільства, глобалізація соціально-економічних відносин висувають нові вимоги до галузевого управління. Розбудова сучасної системи галузевого управління зумовлює необхідність впровадження нових цінностей та принципів публічного менеджменту в діяльність владних інститутів, вимагає підвищення результативності їх функціонування та якості послуг, що надаються населенню, а також забезпечення відкритості влади й співучасті громадян в управлінні. Вирішення цих завдань потребує сучасного підходу до організації роботи органів державної влади та місцевого самоврядування на загальнодержавному та регіональному рівнях і обумовлює високий рівень професіоналізму управлінської еліти.

Курс присвячений вивченню теоретичних основ сучасної системи галузевого управління, що зумовлює необхідність впровадження нових цінностей та принципів публічного менеджменту в діяльність владних інститутів, що вимагає підвищення результативності їх функціонування та якості послуг, що надаються населенню, а також забезпечення відкритості влади й співучасті громадян в управлінні.

Програма навчальної дисципліни складається з трьох змістових модулів:

- 1. Управління адміністративно-політичною сферою.*
- 2. Управління соціально-культурною сферою.*
- 3. Управління у сфері економіки.*

Навчальна дисципліна «Правове регулювання галузевого управління» викладається протягом одного семестру за допомогою лекційних занять, практичних (семінарських) занять, самостійної роботи і завершується складанням диференційованого заліку.

3. Мета та цілі курсу.

Мета навчальної дисципліни - полягає у формуванні у здобувачів відповідних дисциплінарних компетентностей, які в свою чергу впливають на формування професійних компетентностей щодо застосування законів, принципів, методів, технологій та процедур в галузевому управлінні органами державної влади і місцевого самоврядування на державному та регіональному рівнях на підставі ідеології доброго врядування (Good Governance).

Завданнями вивчення дисципліни «Правове регулювання галузевого управління» є:

- одержання знань щодо теоретичних засад галузевого управління, розуміння основних тенденцій та напрямів його еволюції;
- визначення суті, законів, принципів і механізмів галузевого управління в розвитку суспільства;
- опанування основами методології, технологіями та процедурами галузевого управління в суспільстві;
- набуття навичок розроблення та впровадження заходів із забезпечення результативної та ефективної діяльності суб'єктів галузевого управління.

Під час вивчення дисципліни здобувач вищої освіти розширює загальні (ЗК) та спеціальні (фахові) (СК) компетентності, передбачені освітньою програмою:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

СК 9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології, необхідні під час здійснення юридичної діяльності.

СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

4. Результати навчання.

Здобувач має вдосконалити програмні результати навчання :

РН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

В результаті вивчення дисципліни «Правове регулювання галузевого управління» здобувачі вищої освіти повинні **знати**:

- теоретичні основи галузевого управління;
- історичні аспекти формування механізмів галузевого управління;
- сутність та основні риси сучасної держави як суб'єкта управління суспільними процесами;
- структуру та порядок функціонування законодавчих та виконавчих органів державної влади в Україні;
- функції галузевого управління;
- змістовно-методологічні складові державної галузевої політики;
- роль органів місцевого самоврядування в системі галузевого управління;
- теоретичні засади взаємодії центральних та регіональних органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

вміти:

- тлумачити та застосовувати чинне адміністративне законодавство;
- характеризувати закономірності, принципи, правила функціонування системи галузевого управління;
- формулювати особливості галузевого управління;
- характеризувати структурні складові галузевого управління, визначати суб'єктів та об'єкти галузевого управління;
- визначати чинники та пріоритети розвитку системи галузевого управління в Україні.

5. Пререквізити -

6. Обсяг курсу.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16
Практичні заняття	14
Самостійна робота	60
Всього кредитів	3

Формами проведення занять є лекційні та семінарські заняття, самостійна робота. Проведення занять згідно розкладу відбувається на парах та за допомогою платформи дистанційного навчання «MOODLE».

7. Тематика курсу.

Тематика лекційних занять

Змістовий модуль 1. Управління адміністративно-політичною сферою.

ТЕМА 1. Загальна характеристика галузевого управління.

Об'єкти та зміст галузевого управління. Органи виконавчої влади, які здійснюють галузеве управління. Зв'язок галузевого управління з міжгалузевим і регіональним управлінням.

Об'єкти та зміст міжгалузевих управління. Відмінність міжгалузевих управління від галузевого. Органи влади, які здійснюють міжгалузеве управління. Методи міжгалузевих управління. Взаємодія органів міжгалузевих управління.

Зміст регіонального управління. Органи державної влади, які здійснюють регіональне управління. Особливості регіонального управління. Взаємодія і взаємозв'язок регіонального управління з галузевим та міжгалузевим управлінням.

ТЕМА 2. Управління обороною та національною безпекою.

Організаційно-правові засади управління обороною. Органи управління обороною. Збройні Сили України, їх види. Комплектування Збройних Сил України. Повноваження державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій у

сфері оборони. Військова служба. Адміністративна відповідальність за порушення законодавства про військовий обов'язок і військову службу.

Організаційно-правові засади управління національною безпекою. Об'єкти та суб'єкти управління в сфері національної безпеки. Державний кордон та його охорона.

ТЕМА 3. Організаційно-правові засади управління внутрішніми справами та юстицією.

Правові основи організації та діяльності органів внутрішніх справ. Система і структура органів внутрішніх справ. Завдання та функції органів внутрішніх справ. Міністерство внутрішніх справ України в системі управління органами внутрішніх справ, його завдання, функції, форми і методи діяльності. Національна поліція України як складова частина органів внутрішніх справ. Завдання, функції, права та обов'язки поліцейських. Основні підрозділи національної поліції України. Державний нагляд за безпекою дорожнього руху. Служба надання громадянства, міграції і реєстрації фізичних осіб. Дозвільна система органів внутрішніх справ.

Органи управління юстицією. Реєстрація актів громадянського стану. Організація нотаріальної служби. Взаємовідносини органів юстиції із судовими органами. Державна судова адміністрація України, та її правовий статус. Органи юстиції і адвокатура. Правовий статус та повноваження Вищої ради правосуддя.

Змістовий модуль 2. Управління соціально-культурною сферою.

ТЕМА 4. Управління освітою і наукою.

Організаційно-правові засади освітньої діяльності в Україні. Система органів управління освітою. Види органів управління освітою. Повноваження Міністерства освіти і науки України. Повноваження Вищої атестаційної комісії України. Компетенція місцевих органів виконавчої влади в галузі освіти. Компетенція органів місцевого самоврядування в галузі освіти. Органи управління навчальними закладами. Повноваження керівника навчального закладу.

Правові засади державного управління наукою. Основні принципи державного управління науковою діяльністю. Система органів управління наукою. Завдання Національної академії наук України. Галузеві академії наук. Статус і завдання Академії правових наук України.

ТЕМА 5. Управління охороною здоров'я.

Організаційно-правові засади управління охороною здоров'я населення. Право на охорону здоров'я. Принципи охорони здоров'я. Система органів управління охороною здоров'я населення. Місцеве самоврядування і охорона здоров'я. Правове становище закладів охорони здоров'я. Завдання і компетенція Міністерства охорони здоров'я України. Санітарно-епідеміологічний нагляд.

ТЕМА 6. Управління культурою. Управління у сфері соціального захисту населення.

Організаційно-правові засади управління культурою. Органи управління культурою. Правове регулювання діяльності закладів і установ культури. Місцеве самоврядування і культура. Повноваження та функції Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення.

Організаційно-правові засади управління у сфері праці і соціальної політики. Система органів державного управління у сфері праці і соціальної політики. Адміністративно-правові засоби державного впливу у сфері праці і соціальної політики. Державна політика в галузі соціального захисту населення. Повноваження органів місцевого самоврядування у галузі соціального захисту населення

Змістовий модуль 3. Управління у сфері економіки.

ТЕМА 7. Правові засади управління економікою.

Зміст і характер державного управління економікою. Цільові програми соціально-економічного розвитку. Система та функції органів державного управління економікою.

Організаційно-правові засади управління промисловістю, агропромисловим комплексом, використанням та охороною природних ресурсів, комунікаціями, будівництвом і житлово-комунальним господарством, фінансами, банківською системою, зовнішньоекономічною діяльністю та митною справою. Державне управління у сфері захисту економічної конкуренції. Адміністративно-правове регулювання у паливно-енергетичній сфері.

ТЕМА 8. Управління будівництвом і житлово-комунальним господарством.

Організаційно-правові засади управління будівництвом і житлово-комунальним господарством. Система органів управління будівництвом і житлово-комунальним господарством. Місцеве самоврядування, будівництво та житлово-комунальне господарство. Державний контроль у будівництві і житлово-комунальному господарстві. Адміністративна відповідальність за правопорушення в будівництві і житлово-комунальному господарстві.

Тематика практичних занять

Змістовий модуль 1. Управління адміністративно-політичною сферою.

Загальна характеристика галузевого управління.

Управління обороною та національною безпекою.

Організаційно-правові засади управління внутрішніми справами та юстицією.

Змістовий модуль 2. Управління соціально-культурною сферою.

Управління освітою і наукою.

Управління охороною здоров'я.

Управління культурою. Управління у сфері соціального захисту населення.

Змістовий модуль 3. Управління у сфері економіки.

Правові засади управління економікою.

Управління будівництвом і житлово-комунальним господарством.

Тематика самостійної роботи

Самостійне опрацювання окремих питань в межах тем:

Організаційно-правові засади управління промисловістю. Система органів управління промисловістю. Підприємства та їх об'єднання в промисловості. Правове становище їх адміністрації. Місцеве самоврядування і промисловість. Державний контроль і нагляд в управлінні промисловістю. Адміністративна відповідальність за правопорушення в промисловості.

Організаційно-правові засади управління агропромисловим комплексом. Система органів управління агропромисловим комплексом та їх компетенція. Державний контроль в агропромисловому комплексі. Адміністративна відповідальність за правопорушення в агропромисловому комплексі.

Організаційно-правові засади управління комунікаціями. Органи управління транспортом. Органи управління зв'язком. Укртрансбезпека.

Організаційно-правові засади управління використанням і охороною природних ресурсів. Органи управління використанням і охороною природних ресурсів. Місцеве самоврядування і охорона природних ресурсів. Державний контроль та нагляд у галузі використання і охорони природних ресурсів. Адміністративна відповідальність за правопорушення у галузі використання і охорони природних ресурсів.

Організаційно-правові засади управління фінансами. Органи управління фінансами. Фінансовий контроль. Адміністративна відповідальність за правопорушення в галузі фінансів.

Організаційно-правові засади управління зовнішньоекономічною діяльністю. Органи управління зовнішньоекономічною діяльністю. Організаційно-правові засади управління митною справою. Органи управління митною справою. Митний контроль. Адміністративна відповідальність за порушення митних правил.

Поняття та види надзвичайних ситуацій. Правові основи забезпечення безпеки в надзвичайних ситуаціях. Державна система запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій.

Організаційно-правові засади управління закордонними справами. Міністерство закордонних справ України та його органи за кордоном. Постійно діючі установи України за кордоном. Адміністративно-правове регулювання в'їзду в Україну і виїзду з України.

Засади і принципи державної політики у справах сім'ї, молоді та фізичної культури. Організаційно-правове забезпечення реалізації державної політики у справах сім'ї, молоді та фізичної культури. Система і правове становище органів управління справами сім'ї, молоді та фізичної культури. Спортивні товариства і спілки.

8. Система оцінювання та вимоги

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Оцінювання знань ЗВО здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у національну шкалу (шкалу Університету) та шкалу ECTS, відповідно до «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Національного університету “Чернігівська політехніка”» (https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/polozhennya-pro-potochne-ta-pidsumkove-oczinyuvannya-znan-zdobuvachiv-vo.pdf).</p> <p>Система оцінювання знань з навчальної дисципліни «Інформаційне право» включає поточний та семестровий контроль знань. У семестрі ЗВО може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання протягом семестру всіх видів робіт і до 40% підсумкової оцінки на диференційованому заліку. Якщо здобувач вищої освіти виконав всі види робіт протягом семестру, то він, за бажанням, може залишити набрану кількість балів як підсумкову оцінку і не складати залік. Повторне складання диференційованого заліку з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється, але у виняткових випадках за погодженням з деканом факультету такий дозвіл може дати ректор Університету.</p> <p>Поточний контроль проводиться шляхом спілкування із здобувачами вищої освіти під час лекцій, семінарських занять, усного та письмового опитувань здобувачів вищої освіти, оцінювання результатів неформальної освіти, оцінювання реферування наукової роботи, виконання самостійної роботи та написання однієї контрольної роботи.</p> <p><i>Семестровий контроль по закінченню семестру проводиться у формі диференційованого заліку</i> відповідно до графіку навчального процесу згідно затвердженого розкладу. Для складання заліку існують білети. Білети складаються з двох питань (кожне питання оцінюється максимум у 20 балів). У 20-15 балів оцінюється відповідь на питання, яка є повною, її зміст відповідає сутності поставленого питання, (допускаючи при цьому 1-2 незначні помилки). 14-10 балів - відповідь правильна, послідовна, логічна, але ЗВО допускає у викладі окремі незначні пропуски фактичного матеріалу; 9-6 балів ЗВО володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення; 1-5 балів ЗВО виявляє незнання більшої частини фактичного матеріалу; відповідь не розкриває поставлених запитань чи завдань; допускає грубі помилки; 0 балів – ставиться коли відповідь на питання є повністю неправильною.</p> <p>Оцінювання успішності ЗВО під час семестрового контролю вноситься у</p>
--	---

	відомість успішності та навчальну картку здобувача вищої освіти в автоматизованій системі управління – АСУ «ВНЗ».		
	Контрольний захід	Бали за один вид роботи	Всього балів за семестр
	Поточний контроль знань студентів		
	Обов'язкові види робіт		
	Усна або письмова відповідь на семінарському занятті (включаючи питання самостійного опрацювання)	0 - 2	0 – 14
	Реферування, індивідуальна робота	0 – 2	0 – 14
	Вирішення тестових завдань або практичних ситуацій	0 – 2	0 – 12
	Проміжний контроль в межах модулів	0 – 2	0 – 10
	Вибіркові види робіт		
	Виконання вибіркового виду самостійної роботи (підготовка тез доповідей, наукових публікацій; участь у студентських конкурсах, олімпіадах, активна участь у роботі юридичної клініки, результати неформальної освіти тощо.	до 10 балів	0 - 10
			60
	Підсумковий контроль знань студентів		
	Диференційований залік		40
	Загальна кількість балів за семестр		100
	<p>Усне опитування - включає в себе опитування за будь-яким питанням, винесеним на семінарське заняття (за вибором викладача), відповідь на питання інших ЗВО, відповідь на питання для повторення (з тем, що було вивчено раніше), відповіді на контрольні питання з теми семінарського заняття. Максимальна кількість балів може бути виставлена ЗВО, підготовленим до відповідей на усі питання теми, включаючи питання винесені на самостійне опрацювання.</p> <p>Письмова робота (рефератної доповіді, реферування наукової статті, індивідуальна робота тощо) – це письмова самостійна робота з дисципліни, яка демонструє поглиблене опрацювання відповідної теми. У процесі підготовки рефератної доповіді/індивідуальної роботи здобувач ВО накопичує знання, вміння та навички роботи з різними інформаційними джерелами, уміння аналізувати різні точки зору, законодавство, робити висновки.</p> <p>Критеріями оцінки змісту рефератної доповіді/індивідуальної роботи є повнота висвітлення питання. Зрозумілість, уміння аналізувати, зіставляти та узагальнювати різні підходи, працювати з нормативними актами, наявність власної думки, оформлення роботи.</p> <p>Оцінювання виконання рефератної доповіді/індивідуальної роботи здійснюється на основі наступних критеріїв:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2 бали – матеріал викладений логічно і повно, результати дослідження мають практичну і теоретичну цінність, висновки аргументовані і обґрунтовані, реферат містить вступ, основну частину, висновки і список літератури, оформлення реферату/індивідуальної роботи відповідає вимогам; - 1,5 бали – матеріал викладений логічно і повно, результати дослідження мають практичну і теоретичну цінність, висновки недостатньо аргументовані і обґрунтовані, реферат/індивідуальна робота містить вступ, основну частину, висновки, проте список літератури є недостатнім, оформлення відповідає вимогам; - 1 бал – матеріал викладений недостатньо повно, реферат/індивідуальна робота не містить вступу, висновки не достатньо аргументовані, обґрунтовані 		

	та/або не стосуються усіх поставлених завдань, список літератури є недостатнім, оформлення не відповідає вимогам; - 0,5 бали – викладений матеріал неповний, реферат/індивідуальна робота не містить вступу, основна частина не є структурованою, висновки поверхневі або відсутні, список літератури є недостатнім, оформлення не відповідає вимогам.	
Практичні заняття	Рівень знань	Критерії оцінювання
	4 Відмінний	Здобувач вищої освіти виявляє вміння самостійно отримувати інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, вирішує практичні ситуації
	3 Добрий	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
	2 Задовільний-мінімальний	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
	1-0 балів Незадовільний	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>У випадку, якщо ЗВО протягом семестру не виконав у повному обсязі передбачених робочою програмою навчальної дисципліни всіх видів навчальної роботи, має більше 30% пропусків навчальних занять (без поважних причин) від загального обсягу аудиторних годин відповідної навчальної дисципліни або не набрав мінімально необхідну кількість балів (тобто кількість балів, яка сумарно з максимально можливою кількістю балів, які ЗВО може отримати під час семестрового контролю не дозволить отримати підсумкову оцінку «задовільно – Е, 60 балів»), (за семестр – 20 балів), то він не допускається до складання диференційованого заліку під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість.</p> <p>На ліквідацію академічної заборгованості виноситься весь обсяг теоретичного матеріалу, що передбачений робочою програмою навчальної дисципліни «Інформаційне право». Академічна заборгованість повинна бути ліквідована до атестації здобувача вищої освіти, а у випадку коли заборгованість виникла з дисципліни, знання, уміння та навички з якої, відповідно до структурно-логічної схеми підготовки фахівця, потрібні для вивчення навчальних дисциплін наступного семестру, то така заборгованість повинна бути ліквідована до початку нового семестру. Академічна заборгованість ліквідується здобувачами вищої освіти протягом наступних семестрів згідно з розкладами ліквідації академічної заборгованості, що затверджуються деканом факультету за поданням відповідних кафедр.</p> <p>Результати ліквідації академічної заборгованості відображаються в ліквідаційній відомості успішності.</p>	

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний контроль за модулями

Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Управління адміністративно-політичною сферою.	0... 20
Змістовий модуль 2. Управління соціально-культурною сферою.	0... 20
Змістовий модуль 3. Управління у сфері економіки.	0... 20
Разом	0... 60

Підсумковий контроль

Модуль за тематичним планом дисципліни та вид контролю	Кількість балів
Результат поточного контролю	0... 60
Диференційований залік:	0... 40
1 Теоретичне питання 1	0... 20
2 Теоретичне питання 2	0... 20
Зважена семестрова оцінка	0... 100

Шкала оцінювання результатів навчання

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проєкту (роботи), практики, атестації
90 – 100	A (відмінно)	відмінно
82-89	B (дуже добре)	добре
75-81	C (добре)	
66-74	D (задовільно)	задовільно
60-65	E (достатньо)	
0-59	FX (незадовільно)	незадовільно з можливістю повторного складання

9. Політики курсу.

Політика відвідування занять та виставлення балів. Для всіх здобувачів вищої освіти відвідування лекцій і практичних занять курсу є обов'язковими, за виключення випадків пов'язаних з оформленням індивідуального графіку відвідування. Враховуються всі бали отримані в ході поточного контролю (усні відповіді, вирішення задач, написання юридичних диктантів, самостійна/індивідуальна робота, модульна тощо). Активна участь у ході практичних та лекційних занять, участь у студентських конференціях, студентських олімпіадах, підготовка наукових публікацій тощо є підставою для нарахування додаткових балів.

Недопустимі пропуски та запізнення на заняття; користування мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування; недотримання строків виконання навчально-наукових завдань тощо.

За об'єктивних причин (наприклад, карантин, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись дистанційно з використанням системи «Moodle» та онлайн відео-конференцій. У випадку, якщо здобувач протягом семестру не виконав у повному обсязі всіх видів навчальної роботи, має невідпрацьовані види робіт або не набрав мінімально необхідну кількість балів (20), він не допускається до складання диф. заліку під час семестрового

контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість у порядку, передбаченому [«Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів НУ «Чернігівська політехніка»](#)». Повторне складання диф. заліку з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється. У випадку повторного складання диф. заліку всі набрані протягом семестру бали анулюються.

До загальної політики курсу відноситься дотримання принципів відвідування занять у відповідності до затвердженого розкладу, а також вільного відвідування лекційних занять для осіб, які отримали на це дозвіл відповідно до [«Порядку надання дозволу на вільне відвідування занять здобувачам вищої освіти НУ «Чернігівська політехніка»](#)». Запорукою успішного вивчення дисципліни є активність та залучення під час проведення практичних та лекційних занять – відповіді на запитання викладача (як один з елементів поточного контролю), задавання питань для уточнення незрозумілих моментів, вирішення практичних завдань. Консультації відбуваються в аудиторіях університету у вигляді особистих чи групових консультацій (через вбудований форум) на сторінці курсу в системі дистанційного навчання НУ «Чернігівська політехніка».

Політика користування ноутбуками / смартфонами

Прохання до здобувачів тримати смартфони переведеними у беззвучний режим протягом лекційних та практичних занять, так як дзвінки, переписки та спілкування у соціальних мережах відволікають від проведення занять як викладача, так й інших здобувачів. Ноутбуки, планшети та смартфони не можуть використовуватися в аудиторіях під час занять та під час проведення підсумкового контролю (за виключенням проходження тестового контролю в системі Moodle).

Політика заохочень та стягнень

За результатами навчальної, наукової або організаційної діяльності здобувачів вищої освіти за курсом їм можуть нараховуватися додаткові бали – до 10 балів, у залежності від вагомості досягнень. Види позанавчальної діяльності, за якими здобувачі вищої освіти заохочуються додатковою кількістю балів: участь у міжнародних проектах, наукові дослідження, тези, участь у науково-практичних конференціях, винаходи, патенти, авторські свідоцтва за напрямками курсу.

Політика академічної доброчесності

Академічна доброчесність повинна бути забезпечена під час проходження даного курсу, зокрема при виконанні контрольних (принципи описані у [Кодексі академічної доброчесності НУ «Чернігівська політехніка»](#)). Списування під час проміжного та підсумкового контролів, виконання практичних завдань на замовлення, підказки вважаються проявами академічної недоброчесності. Від усіх слухачів курсу очікується дотримання академічної доброчесності у зазначених вище моментах. До здобувачів вищої освіти, у яких було виявлено порушення академічної доброчесності, застосовуються різноманітні дисциплінарні заходи (включаючи повторне проходження певних етапів).

Правила перезарахування кредитів

Кредити, отримані в інших закладах вищої освіти, а також результати навчання у неформальній та/або інформальній освіті, можуть бути перезараховані викладачем у відповідності до положення [«Порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у НУ «Чернігівська політехніка»](#)». Визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується на окремі змістові модулі (теми) навчальної дисципліни.

10. Рекомендована література.

1. Адміністративне право України : підручник / В. В. Серeda, О. Л. Хитра, Ю. С. Назар, Д. І. Йосифович, Я. М. Когут та ін. ; за заг. ред. Ю. С. Назара. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 680 с.
2. Адміністративне право. Курс лекцій / О. В. Баклан; навч. посібн. К.: Університет «Україна», 2024. 322 с.
3. Державне та регіональне управління: навч. посіб.; за ред. проф. С. І. Архієреєва ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2018. 127 с.
4. Державне управління: підручник / Бортняк В. А., Вітвіцький С. С., Дніпров О. С. та ін.

за заг. ред. В. П. Петкова. Київ: Видавництво «КНТ», 2025. 214 с.

5. Дубич К.В. Актуальні проблеми державного управління соціальними послугами: підручник. Київ : ІПК ДСЗУ, 2019. 411 с.

6. Загуменник В.І. Державне управління та виконавча влада в Україні : навч. посіб. / В.І. Загуменник, В.В. Проценко ; Київ, 2015. 295 с.

7. Кіщак І.Т. Державне та регіональне управління : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / І.Т. Кіщак, В.В. Лагодієнко, Ю.І. Кіщак; Миколаїв. нац. ун-т ім. В.О. Сухомлинського, Миколаїв : Іліон, 2014. 287 с.

8. Міжнародні стандарти державного управління: навч. посіб.; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Т.О. Коломоець; Запоріж. нац. ун-т, Навч.-наук. лаб. дослідж. проблем служб. права Нац. акад. прав. наук України. Запоріжжя: Гельветика, 2018. 55 с.

9. Шibaєва Н. В., Бабан Т. О. Державне регулювання економіки: навчальний посібник. Харків: ДБТУ, 2022. 272 с.

10. Carstens Deborah Sater, Richardson Gary L. (2019). Project Management Tools and Techniques: A Practical Guide, DOI: <https://doi.org/10.1201/9780429263163>

Інтернет-джерела.

1. Система дистанційного навчання Moodle НУ «Чернігівська політехніка» - <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=6899>

2. Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <http://rada.gov.ua/>

3. Кабінет Міністрів України - www.kmu.gov.ua

4. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України - <https://minjust.gov.ua/>